

Dijous, 17 de febrer del 2022

El Govern català promou una Proposició de Llei estatal per garantir el servei de caixer automàtic en els municipis en risc d'exclusió financera

- **Giró assegura que és una iniciativa “assumible, viable i realista”, que es presentarà a tots els grups polítics amb la voluntat d'encetar un debat sobre “què suposa l'exclusió financera i el despoblament del país”.**
- **El text pretén regular la instal·lació voluntària dels caixers per part de les entitats i preveu una instal·lació obligatòria en cas que no es cobreixin les necessitats**
- **El finançament de les actuacions anirà a càrrec d'un fons de nova creació, adscrit a l'Estat, que es dotarà a partir de les aportacions de les mateixes entitats financeres**

El Departament d'Economia i Hisenda impulsa una Proposició de Llei que permeti garantir un mínim de serveis bancaris a la ciutadania i reduir l'exclusió i la vulnerabilitat financeres. Amb aquesta iniciativa es pretén regular la instal·lació d'un caixer automàtic de proximitat en zones rurals i urbanes on actualment no n'hi ha i és fruit de l'estudi i anàlisi de la situació actual que ha dut a terme els darrers mesos el departament. Davant el fet que el Govern no té competències per regular l'obligatorietat d'instal·lar caixers als municipis que no en disposin, ha elaborat aquesta proposta, que es posa a disposició dels grups parlamentaris i que consta d'un text legal de 32 articles (ordenats en tres títols, cinc disposicions addicionals i tres disposicions finals).

El conseller d'Economia i Hisenda, Jaume Giró, ha presentat aquest matí la proposició de Llei als responsables de les entitats municipalistes Associació Catalana de Municipis (ACM), Federació de Municipis de Catalunya (FMC) i Associació de Micropobles de Catalunya, i als de l'Associació d'Usuaris de Bancs, Caixes i Assegurances (Adicae). En roda de premsa posterior a la reunió, Jaume Giró ha assegurat que la iniciativa és “**assumible, viable i realista**”, que cobreix el problema “**més enllà de voluntarismes**” i que es presentarà a tots els grups polítics amb la voluntat d'encetar un debat sobre “**què suposa l'exclusió financera i el despoblament del país**”.

En aquest sentit, Giró ha afegit que “**no es podria entendre que, d'una banda, estiguem lluitant contra el despoblament, fent arribar els serveis públics arreu; i de l'altra, no féssim res per evitar una cosa tan empobridora per al territori com la destrucció dels serveis bancaris essencials**”. Igualment, el conseller d'Economia i Hisenda, ha considerat que aquest tipus d'iniciatives també afavoreixen el progrés i l'activitat econòmica, i que és “**paradoxal que en els països en vies de desenvolupament s'estiguin creant xarxes bancàries per esperonar el progrés, i que en països desenvolupats com el nostre, se n'estiguin destruint a causa de l'èxode bancari. És una involució que no ens permetrem**”.

La Proposició de Llei de garantia del servei de caixer automàtic en els municipis en risc d'exclusió financera regula la instal·lació voluntària de caixers automàtics per part de les entitats financeres (capítol II), que passa a convertir-se en sistema obligatori (capítol III) en el cas dels municipis on les entitats financeres no presentin cap proposta d'implantació voluntària del caixer. En aquest cas, es farà un primer requeriment perquè les entitats l'instal·lin i, si no és així, ho assumiran de forma subsidiària les administracions locals, les entitats municipalistes o les conselleries competents, per delegació d'aquestes administracions locals.

En aquest cas, el finançament de la instal·lació, funcionament i manteniment del caixer i les actuacions corresponents anirà a càrrec d'un fons de nova creació. Aquest Fons de Garantia del servei de caixer automàtic als municipis en risc d'exclusió financera estarà adscrit a l'Administració general de l'Estat i es dotarà a partir de les aportacions de les mateixes entitats proveïdores, en funció de la seva implantació a cada demarcació, i es calcularà en relació amb la quota de mercat en dipòsits i crèdits.

Els serveis bancaris: un dret ciutadà

El fonament de la proposició de Llei es basa en què l'accés als serveis bancaris no és una mera conseqüència d'una activitat mercantil, sinó un veritable dret del ciutadà, que no ha de ser obviat pels poders públics. L'actual context del sector financer ha suposat que el 2021 un total de 443 municipis catalans (un 46,78% del total) no comptaven amb una oficina bancària ni un caixer automàtic, segons dades del Banc d'Espanya. Això suposa gairebé 250.000 ciutadans en risc de vulnerabilitat financera.

El Govern de Catalunya considera que cal regular a través d'una llei un mínim de serveis: retirada i ingrés de diners en efectiu; pagament de rebuts i tributs; consultes de moviments i saldos; Obtenció d'extractes; i realització de transferències.

D'aquesta forma, la proposició de Llei planteja en el seu Títol II els procediments per determinar la relació de municipis en risc d'exclusió financera i estableix els corresponents règims d'instal·lació.

Les despeses d'instal·lació i manteniment no es podran repercutir al l'usuari

La proposició de Llei defineix que els municipis en risc d'exclusió financera hauran de comptar, com a mínim, d'un caixer automàtic en el seu terme municipal, i el servei es prestarà en condicions d'accessibilitat universal, segons el que estipula el Text Refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social (Reial Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre).

El caixer serà operatiu les 24 hores del dia. Les despeses d'instal·lació i manteniment del servei del caixer automàtic no es podran repercutir en les persones usuàries, tot i que si que podran cobrar les comissions aplicables amb caràcter general.

Termini màxim de 12 mesos per la instal·lació d'un caixer

Pel que fa als terminis, la proposició de Llei preveu un mes per elaborar una primera llista de municipis en risc d'exclusió financera afectats, que s'haurà de publicar al Butlletí Oficial de l'Estat (BOE). El Banc d'Espanya enviarà al ministeri competent en Economia el primer catàleg de municipis.

A partir d'aquí, les entitats financeres faran les seves propostes d'instal·lació voluntària de caixers, sens perjudici que dos o més proveïdors puguin fer la seva oferta en un mateix municipi. I des de la notificació de l'últim acte administratiu, els prestataris del servei comptaran amb un termini d'un mes per activar el caixer automàtic. Tot plegat, sumant tots els tràmits, el caixer hauria d'estar disponible i en servei en un termini d'uns 12 mesos.

En el cas que la instal·lació voluntària no cobreixi les necessitats de tots els municipis en risc d'exclusió financera, operarà el règim d'instal·lació obligatòria, que té, per tant, caràcter subsidiari. En primer lloc es farà un primer requeriment a les entitats i, en cas que no ho executin, ho farà en el seu lloc les administracions públiques amb caràcter subsidiari.

En previsió d'aquest règim d'instal·lació obligatòria, es crearà el Fons de Garantia esmentat, que es podrà territorialitzar a nivell de comunitats y ciutats autònomes, en funció de les aportacions realitzades per les entitats proveïdores en cada àmbit territorial. Així mateix, en la disposició addicional tercera de la proposició de Llei s'estableix que l'Estat podrà delegar les seves atribucions i funcions a les Comunitats Autònomes i entitats locals.

Finalment, la proposició de Llei preveu la prestació del servei a través de caixers automàtics mòbils. Aquest servei s'haurà d'oferir durant un mínim de tres dies setmanals, en l'horari habitual aplicat per les entitats financeres.